

Vestvågøy kommune
– Stolt lofoting!

Kurs og kompetansetiltak

I regi av Familieenheten
i Vestvågøy kommune

Økt kunnskap
- nye muligheter

Vestvågøy kommune
Postboks 203, 8376 Leknes
Tlf.: 76 05 60 00 – Fax: 76 05 60 01
postmottak@vestvagoy.kommune.no
www.vestvagoy.kommune.no

Versjon 2019

Brukerveiledning

I katalogens innholdsfortegnelse finner du oversikt over kurs familieenheten tilbyr skole- og barnehageåret 2018/2019. Kursene er nummerert og gir informasjon om innhold, kursholdere, målgruppe, arbeidskrav og varighet.

Bestilling

Måten du bestiller kurs er å sende en e-post til:
familieenheten.admin@vestvagoy.kommune.no

E-posten må inneholde kursnummer, når dere ønsker å ha kurs og hvor mange deltakere det tenkes å være.

Svar på kursbestilling vil bli gitt i løpet av to uker, kurset kan gjennomføres tidligst fire uker etter mottatt bestilling. Etter gjennomført kurs forventes det at alle deltakerne fyller ut et kort evalueringsskjema som deles ut av kursholder. Tilbakemeldingene vil være nyttige bidrag for videre utvikling og forbedring av tilbudet.

Forbehold

Omfang av kurs som kan gjennomføres vil måtte justeres i forhold til kapasitet. Det vil kunne være aktuelt å samle barnehager/skoler til kurs samtidig dersom pågangen er stor. Det vil også kunne bli endringer i tilbudet dersom det skulle oppstå personalmessige endringer som gjør dette nødvendig.

Brosjyren på nett

Ønsker du å laste ned brosjyren, kan du gå inn på våre hjemmesider:
www.vestvagoy.kommune.no/barnehage-skole-og-utdanning

Forord

Kurskatalogen er tenkt som en hjelp til kompetanseheving og utvikling for skoler og barnehager i Vestvågøy, Flakstad og Moskenes. Tilbudet i kurskatalogen for skoleåret 2018 – 2019 er blitt til på bakgrunn av erfaringer og tilbakemeldinger fra skoler og barnehager ved evaluering av fjorårets versjon av kurskatalogen.

Kursholderne er ansatt i familieenheten og vil kunne holde kursene i personalmøter, teammøter, foreldremøter etc. på den enkelte skole eller barnehage. Ved at flere kollegaer på en arbeidsplass får samme kunnskap kan man i større grad sikre at ny kunnskap blir tatt aktivt i bruk. Når kursene skjer tett på den pedagogiske hverdagen vil kompetansehevingen ha større overføringsverdi til praksis. Vi har tro på at disse kursene vil utgjøre en forskjell for barn og unge som vi jobber med.

Vi håper skoler og barnehager som har behov for kompetanseheving vil gjøre seg nytte av kurskatalogen og at tilbudet kan bidra til å styrke kvaliteten i skoler og barnehager. Kurstilbudet vil bli evaluert ved slutten av skoleåret slik at vi kan videreutvikle tilbudet ut fra behov og respons.

Vennlig hilsen
Unni Brattli
Enhetsleder i Familieenheten

Innholdsfortegnelse

Kurs som kan bestilles av den enkelte skole

Kurs 1	Traumebevisst omsorg – teori og praksis	s. 6
Kurs 2	Innføring i selvhjelpsverktøyet Psykologisk førstehjelp	s. 7
Kurs 3	Spesialundervisning i grunnskolen – opplæringsloven, skolen og PPT	s. 8
Kurs 4	Klasseledelse og læringsmiljø med fokus på relasjonskompetanse	s. 9
Kurs 5	Barn som pårørende – <i>Hvem ser Johanne?</i>	s. 10
Kurs 6	Særlig sensitive barn	s. 11
Kurs 7	Positivt nettbruk	s. 12
Kurs 8	Retningslinjer for mat og måltider i skolen	s. 13
Kurs 9	Psykisk helse i skolen	s. 14
Kurs 10	Atferdsvansker	s. 15

Kurs som kan bestilles av den enkelte barnehage

Kurs 11	Særlig sensitive barn	s. 17
Kurs 12	Traumebevisst omsorg – teori og praksis	s. 18
Kurs 13	Atferd og atferdsendringer	s. 19
Kurs 14	Innføring i selvhjelpsverktøyet Psykologisk førstehjelp	s. 21
Kurs 15	Barn som pårørende – <i>Hvem kan hjelpe Jesper?</i>	s. 23
Kurs 16	Språkutvikling og språkstimulering av de minste barna (0–3 år)	s. 24
Kurs 17	Flerspråklig utvikling i barnehagen	s. 25
Kurs 18	Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen	s. 26
Kurs 19	Psykisk helse hos barn (midl. utgått)	s. 27

Presentasjon av kursholdere	s. 29
-----------------------------	-------

Kurs for skoler s. 6-15

Kurs for skoler

1. Traumebevisst omsorg – teori og praksis

Kunnskap om hjernens utvikling og kunnskap om reaksjoner på stress og traumer øker vår forståelse for barn som har opplevd vonde situasjoner. «Relasjon», «trygghet» og «reguleringsstøtte» er de tre grunnpilarene i traumebevisst omsorg.

Kursholder:	Kommunepsykolog
For hvem:	Alle som møter barn og unge i sin hverdag
Form:	Forelesning med dialog og praktiske eksempler
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

2. Innføring i selvhjelpsverktøyet “psykologisk førstehjelp”

Psykologisk førstehjelp er et selvhjelpsverktøy for mestring av egne følelser for barn og unge. Med røde og grønne tanker lærer den unge å framsnakke seg selv.

Kurset vil være en generell opplæring i psykologisk førstehjelp, og det deles inn i tre temaer:

- Generelt om psykologisk førstehjelp
- Bruk av psykologisk førstehjelp i samtale med barn og unge
- Hvordan bruke psykologisk førstehjelp i klassen ved bruk av røde og grønne tanker figurer
(helsesøster kan fortsatt ha klasseundervisningen)

Kursholder:	Helesesøster på skolen
For hvem:	Lærere, kontaktlærere eller andre faggrupper som ønsker å bli kjent med verktøyet
Form:	Forelesning med dialog og praktiske eksempler
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Det forventes at deltakerne har kjennskap til det psykologiske førstehjelpsskrinet eller gjør seg kjent med dette før kurset. Videre forventes det at deltakerne reflekterer over egen praksis
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

3. Spesialundervisning i grunnskolen – opplæringsloven, skolen og PPT

Kurset vil gi en gjennomgang av prosessen frem mot spesialundervisning i tilfeller hvor det er bekymring for at en elev ikke får tilfredsstillende utbytte av ordinær undervisning. Kurset tar utgangspunkt i PPTs rutiner og saksgang ved henvisning. Kurset gir en gjennomgang av henvisningsskjema til PPT, pedagogisk rapport og de mest relevante punktene i opplæringsloven.

Målet for kurset er å tydeliggjøre skolens- og PPTs rolle fra det oppstår bekymring frem mot sakkyndig vurdering og spesialundervisning hjemlet i opplæringsloven.

Kursholdere:	Ansatte i PPT
For hvem:	Lærere og andre ansatte i grunnskolen
Form:	Forelesning med diskusjon
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Det forventes at deltakerne har gjort seg kjent med henvisningsskjema og pedagogisk rapport fra PPT. Disse skjemaene kan lastes ned fra Vestvågøy kommunes hjemmeside
Antall deltakere:	Min. 5 stk

4. Klasseledelse og læringsmiljø med fokus på relasjonskompetanse

Hvordan skape læringsfremmede relasjoner og miljø i klasserommet? Skolen og klasserommet vil kunne fungere som en ressurs eller en risikofaktor for barn og unge, alt etter hvordan samspillet mellom dem og ulike deler av skolekonteksten fungerer.

Kurset består av 1–2 økter med utgangspunkt i relasjonskompetanse for å jobbe med læringsmiljø i klassen. Innhold i kurset kan tilpasses bestiller.

Kursholdere:	Spesialpedagog Siri Wangsvik
For hvem:	Team i skolen som ønsker å ha fokus på klasseledelse og relasjonsbygging, eller klasseteam som har noen utfordringer knyttet til læringsmiljø
Form:	Forelesning med drøfting, teori og praktiske løsninger
Varighet:	1 til 2 timer per økt
Arbeidskrav:	Det forventes innsats av deltakerne i form av forberedelsesoppgaver og arbeid mellom øktene
Antall deltakere:	Min. 3 stk

5. Barn som pårørende - *Hvem ser Johanne?*

Barn er pårørende når en av foreldrene er rusavhengig, har psykiske vansker, annen alvorlig sykdom eller store livsbelastninger. I «Hvem ser Johanne» møter vi ei jente som har ei mamma som fester. Johanne er ti år og storesøster til Jesper på fire. Johanne kan være hvem som helst av barna på skolen/SFO.

Kurset er laget av organisasjonen *Voksne for barn* og gir råd og metoder for hvordan man kan se og hjelpe Johanne og foreldrene.

Kursholdere:	Spesialpedagog Vibeke Hannisdal og familiekoordinator Grete Skulbru
For hvem:	Alle ansatte i skolen
Form:	Film og dialog
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

6. Særlig sensitive barn

Noen barn er født med et mer sensitivt nervesystem enn andre barn. Disse barna er mer sensitiv for sanseinntrykk og trenger mer tid til å bearbeide dem. De kan lett misforstås og utvikle vansker emosjonelt og sosialt. Hvem er disse barna? Hvordan kan vi tilrettelegge og møte dem på en god måte?

Kursholder:	Spesialpedagog Vibeke Hannisdal
For hvem:	Alle ansatte i skolen
Form:	Forelesning med dialog og praktiske eksempler
Varighet:	1 time
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

*“De er mer følsomme, vare og mottakelige...
– Disse barna er sensitivt begavet”*

7. Positivt nettbruk

Nettet er en positiv og viktig del av barn og unges hverdag. Hvordan kan man som voksen skape en god dialog med barnet/ ungdommen om nettbruk og spill?

Kursholder:	Helsesøster Tove Westgaard
For hvem:	Foreldre og lærere på mellomtrinn og ungdomsskole
Form:	Forelesning med dialog og kasusoppgaver
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Gjennomføres klassevis

8. Retningslinjer for mat og måltider i skolen

*Hvilken betydning har måltidet for barnets vekst, helse og trivsel?
– Status og retningslinjer.*

Kurset gir informasjon om næringsstoffer og energibehov.

Kursholder:	Helsesøster Unni Brattli
For hvem:	Alle ansatte i skolen/SFO
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 15 stk

9. Psykisk helse i skolen

Hvilke faktorer påvirker psykisk helse og hva kan skolen gjøre for å fremme god psykisk helse?

Kurset gir innføring i den enkelte læreren og skolens rolle og muligheter til å skape livsmestring og motstandskraft hos barn. Presentasjon av virksomme tiltak for å fremme god psykisk helse og forebygge psykisk uhelse.

Kursholder:	Kommunepsykolog og helsesøster
For hvem:	Alle ansatte i skolen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

10. Atferdsvansker

Noen barn har atferd som utfordrer de voksne rundt barnet. Hvordan kan man forstå atferden hos barnet og hva må til for å oppnå endring? Årsakene til uønsket atferd kan være mange, og noen ganger er utfordringene knyttet til en diagnose.

Målet med kurset er å hjelpe voksne å finne frem til konkrete tiltak som gjør det lettere for barnet å fungere på skolen.

Kursholder:	Kommunepsykolog
For hvem:	Voksne på skolen som jobber rundt barn med atferdsvansker
Form:	Del 1 Forelesning med dialog om konkrete problemstillinger rundt barnets atferd Gruppen planlegger tiltak som skal prøves ut før del 2 i kurset Del 2 Evaluerer og dialog om erfaringer med tiltak
Varighet:	1 time og 30 min x 2
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog, forberede konkret problemstilling rundt barnets atferd før oppstart av kurset
Antall deltakere:	Min. 3 stk

*Kurs for
barnehager
s. 17-27*

11. Særlig sensitive barn

Noen barn er født med et mer sensitivt nervesystem enn andre barn. Disse barna er mer sensitiv for sanseinntrykk og trenger mer tid til å bearbeide dem. De kan lett misforstås og utvikle vansker emosjonelt og sosialt. Hvem er disse barna? Hvordan kan vi tilrettelegge og møte de på en god måte?

Kursholder:	Spesialpedagog Vibeke Hannisdal
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog og praktiske eksempler
Varighet:	1 time
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

12. Traumebevisst omsorg – teori og praksis

Kunnskap om hjernens utvikling og kunnskap om reaksjoner på stress og traumer øker vår forståelse for barn som har opplevd vonde situasjoner. «Relasjon», «trygghet» og «reguleringsstøtte» er de tre grunnpilarene i traumebevisst omsorg.

Kursholder:	Kommunepsykolog
For hvem:	Alle som møter barn og unge i sin hverdag
Form:	Forelesning med dialog og praktiske eksempler
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

*“Skade skjedd i relasjon,
helbredes i relasjon.”*

13. Atferd og atferdsendringer – hva må til?

Hvordan kan man forstå atferdsvansker hos barn og hva må til for å oppnå endring? Atferdsvansker er et uttrykk for de påvirkninger som barnet opplever fra de miljøet de er i, de voksne og systemet rundt.

Kurset gir et innblikk i hvordan relasjoner og relasjonskompetanse kan bidra til både trygge voksne og trygge barn. For å oppnå endring i en barns atferd må vi være bevisste voksne som ser bak barnas atferd, samt kunne kommunisere og samhandle godt med barn.

Bøkene «Se barnet innenfra» og «Varig atferdsendring hos barn krever varig atferdsendring hos voksne» er viktige kunnskapskilder.

Kursholdere:	Spesialpedagogene Lill Mariann Justad og Susann Skeistrand
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

14. Innføring i selvhjelpsverktøyet “psykologisk førstehjelp”

Hensikten med psykologisk førstehjelp er å stimulere barnas tanke- og følelsesbevissthet. Psykiske helseplager er en av vår tids store utfordringer. Å utvikle et vokabular og trygghet for å uttrykke tanker og følelser som barn, kan få stor betydning gjennom livet.

Kurset vil være en innføring og generell veiledning for bruk av psykologisk førstehjelp i barnehagen.

Kursholder:	Spesialpedagogene Lill Mariann Justad og Susann Skeistrand
For hvem:	Førskolelærere, barne –og ungdomsarbeidere, assistenter og andre i barnehagen som ønsker å bli kjent med verktøyet
Form:	Forelesning med dialog, refleksjon og praktiske eksempler/oppgaver
Varighet:	1 time og 30 min per kurs
Arbeidskrav:	Det anbefales at barnehagen har verktøyet tilgjengelig og det forventes at deltakerne har kjennskap til verktøyet før kurset starter. Videre forventes det at deltakerne lager en samlingsstund for en liten gruppe barn og møter til kurskveld 2 for å reflektere over egen praksis.
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 15 stk

Kurset vil gå over 2 ettermiddager og deles inn i følgende temaer:

Kurs 1

- Hva er psykologisk førstehjelp?
- Bruk av psykologisk førstehjelp i formelle og uformelle læresituasjoner i barnehagen
- Veiledning til planlegging av samlingsstund

Kurs 2

- Deling av erfaringer
- Refleksjon
- Videre bruk av pedagogisk førstehjelp

15. Barn som pårørende - *Hvem kan hjelpe Jesper?*

Barn er pårørende når en av foreldrene er rusavhengig, har psykiske vansker, annen alvorlig sykdom eller store livsbelastninger. Jesper, gutten som lever med en mor med alkoholproblemer kan være hvem som helst av barna i barnehagen.

Kurset er laget av organisasjonen *Voksne for barn*, og gir råd og metoder for hvordan å hjelpe Jesper.

Kursholdere:	Spesialpedagog Vibeke Hannisdal og familiekoordinator Grete Skulbru
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Film, forelesning og dialog
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

16. Språkutvikling og språkstimulering av de minste barna (0 – 3 år)

Hvordan kan barnehagen være til hjelp slik at de minste barna får den språkstimuleringen de trenger for å utvikle et godt språk?

Kurset gir generell informasjon om språkutvikling og konkrete tips til språkstimulering i daglig praksis i barnehagen.

Kursholdere:	Logoped Lena Wangsvik og spesialpedagog Wenche Nicolaisen
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	1 time og 30 min
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 15 stk

17. Flerspråklig utvikling i barnehagen

Hvordan kan personalet i barnehagen være til hjelp for flerspråklige barn? Kurset gir innføring om flerspråklig arbeid i barnehagen. Hva er normal utvikling? Hva er språkvansker? Hva bør barnehagen gjøre?

Kurset har fokus på utredning, tolkning og pedagogisk tilrettelegging.

Kursholder:	Spesialpedagog/pedagogisk-psykologisk rådgiver Linda Lauritsen
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	1 time og 30 min – 2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 15 stk

18. Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen

Hvilken betydning har måltidet for barnets vekst, helse og trivsel? – Status og retningslinjer.

Kurset gir informasjon om næringsstoffer og energibehov.

Kursholder:	Helsesøster Unni Brattli
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	1 time og 30 min.
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Minimum 5 – maksimum 15

“Barndommen er preget av rask vekst og utvikling, og jevn tilførsel av energi gjennom et sunt og variert kosthold er viktig for barnets helse”

19. Psykisk helse hos barn

Hvilke faktorer påvirker psykisk helse og hva kan barnehagen gjøre for å fremme god psykisk helse?

Kurset gir innføring i den enkelte ansatte og barnehagens rolle og muligheter til å skape livsmestring og motstandskraft hos barn. Det blir presentert virksomme tiltak for å fremme god psykisk helse og forebygge psykisk uhelse.

*Kurset er midl.
utgått. Kontakt
Familieenheten
for mer info.*

Kursholder:	Kommunepsykolog og helsesøster
For hvem:	Alle ansatte i barnehagen
Form:	Forelesning med dialog
Varighet:	2 timer
Arbeidskrav:	Interesse og deltakelse i refleksjoner og dialog
Antall deltakere:	Min. 5 stk – maks. 30 stk

Presentasjon av kursholderne

Vibeke Hannisdal
Leder/spesialpedagog - førskole

Lill Mariann Justad
Spesialpedagog - førskole

Susann Skjerpen Skeistrand
Spesialpedagog - førskole

Wenche Nicolaisen
Spesialpedagog - førskole

Lena Wangsvik
Logoped

Grete Skulbru
Familiekoordinator

Siri Wangsvik
Spesialpedagog - PPT

Wenche Hemmingsen
Spesialpedagog - PPT

Linda Lauritsen
Spesialpedagog - PPT

Mari Caesar
Kommunepsykolog

Mari Myrland
Kommunepsykolog

Tove Westgaard
Helseøster

Unni Brattli
Enhetsleder Familieenheten/helsesøster